

Derde Zeetelling

Hein Verkade

Na drie keer uitstel vanwege het slechte weer werd op 10 februari 2008 de derde zeetelling gehouden. De omstandigheden waren ideaal. Het was helder weer met een zonnetje en een licht briesje uit het oosten in de rug. De dagen ervoor was het ook vrijwel windstil waardoor er geen golfslag van betekenis was. Om 9.30 stonden zes telgroepen van twee of meer vogelaars op hun eerste strandafslag paraat met telescoop en notitieboekje.

Dick Passchier in actie in de zeereep ten noorden van de Langevelderslag.

Alleen Peter was al vroeger gestart om ook het traject Wassenaarseslag tot de Uitwatering in Katwijk te tellen. In zee was op een behoorlijke afstand een duidelijke scheiding tussen twee watersoorten zichtbaar. Precies hierop zaten nogal wat meeuwen. Door de afstand en wat luchttrilling waren zij niet allemaal met zekerheid op naam te brengen. De Futen zaten grotendeels vóór deze lijn. Wat direct opviel was dat zij verspreid zaten. Tijdens eerdere tellingen zaten zij juist in grote dichte groepen. Deze groepen bestonden toen uitsluitend uit rustende en slapende vogels. Dit keer waren de Futen veel actiever. De vogels op het water doken veelvuldig en er waren veel verplaatsingen door de lucht. Door het ontbreken van grote concentraties vielen de aantallen behoorlijk tegen, niet meer dan enkele tientallen per telpunt. Tussen de Futen zaten ook enkele Roodkeelduikers. Op sommige plekken zaten wat groepjes eenden. Regelmatig vlogen er rijtjes eenden en ganzen door het beeld.

In de tabel is te zien dat het beeld langs de gehele getelde kust ongeveer hetzelfde was. Vorig jaar was dat wel anders. Toen werden de aantallen Futen en zeker ook de Roodkeelduikers naar het noorden toe steeds groter. Een ander groot verschil was dat er in 2007 nauwelijks vogels boven zee vlogen.

De zeezoogdieren lieten zich juist veelvuldig zien dit jaar, vooral de zeehonden. De vraag is of de dieren hier zaten om te foerageren, of dat zij van het rustige weer gebruik maakten om zich van de Waddenzee naar de Zeeuwse Delta te verplaatsen. Doordat we dit jaar met veel mensen telden, en er minder te tellen viel was iedereen vóór 11.30 in 'de Edelman' voor de traditionele koffie met appelgebak. Rien en Leo kwamen als laatste binnen, maar die hadden dan ook de meeste Futen en een leuke band..... Al snel vlogen de suggesties over tafel waar alle Futen dit jaar wél zouden zitten. Jelle had vernomen dat er voor Egmond grote groepen waren gesignaleerd. Jammer dat er niet op meer plaatsen langs de kust wordt geteld. Plotseling grijpt iedereen de kijker want er is alweer een zeehond gesignaleerd. Is dit één van de dieren die we eerder aan het papier hadden toevertrouwd? Er is laatst zelfs een zeehond gezien op het afgesloten strand midden voor de boulevard. Rust wordt direct gewaardeerd, dat is duidelijk.

Toen de lijstjes naast elkaar werden gelegd werd duidelijk dat niet iedereen de rustende meeuwen op zee had geteld en dat degenen die dat wel hadden gedaan tot verschillende determinaties waren gekomen. Tja allemaal ervaren vogelaars, wat moet je dan. Alles overziend kunnen we toch concluderen dat er enkele honderden Zilver-, en Kokmeeuwen, enkele tientallen Stormmeeuwen en drie Grote Mantelmeeuwen op zee zaten. We besloten om volgend jaar meer aandacht aan de meeuwen te schenken. Ook dit probleem hadden we dit jaar voor het eerst want tijdens eerdere tellingen zaten er nauwelijks meeuwen op zee.

Zelfs tijdens de koffie werd vanuit 'de Edelman' nog een zeehond waargenomen in zee.

Zo kunnen we na drie wintertellingen van de vogels op zee voor Noordwijk en Katwijk stellen dat het beeld en de aantallen ieder jaar grote verschillen opleveren. Dus gingen we huiswaarts met de afspraak dat we volgend jaar weer een zeetelling organiseren. Wie weet wat voor verrassingen dat weer gaat opleveren.

Resultaat Derde Zeetelling 10 februari 2008 Wassenaarseslag - Langevelderslag											
tellers	Peter Spieren- burg	Peter Spieren- burg	Peter Spieren- burg Annelies Marijnus	Willem Baalbergen Jan Jacobs Mariska de Graaff	Jelle v.Dijk Jaap en Ruurd Eisenga	Rien Sluijs Leo Schaap	Hans v. Stijn Pel van Hattum	Dick Pas- schier Hein Verkade	Totaal 10- feb 2008	Totaal 4-feb 2007	Totaal 22-jan 2006
teltraject	Wass. Slag- Katwijk	Katwijk Boule- vard	Uit- watering- Noordwijk	Noordwijk Boule- vards	Noord- duinen Duind- slag	Duind- slag- Nora- weg	Nora- Langev- slag	Langev- slag prov- grens			
soorten											
Roodkeelduiker			1	2	1	1	7	14	26	558	2
duiker spec.				1					1		
Fuut	8	56	99	110	37	347	152	140	949	6.114	17.757
Aalscholver	1		3	6		6	9	2	27	103	0
Smient	6	8	16	25			19		74	54	58
Eider									0	4	2
Wintertaling			2				8		10	0	0
Kuifeend	2								2	0	0
Zw. Zeeëend								5	5	74	25
Alk/Zeekoet									0	4	11
Bruinvis						1	2	2	5	9	1
Gew. Zeehond	1			1	1		2	1	6	0	1
Grijze Zeehond								1	1	1	2

Tabel. De getelde aantallen zeevogels en zeezoogdieren in zee tussen de Wassenaarseslag en de provinciegrens.

Opvallende waarnemingen oktober-november 2007

Zangertjes van ver

Dichtstbijzijnde broedgebieden in het oosten van Siberië, overwinteringsgebied nog verder weg in Zuid-Oost Azië. Een Kroonboszanger vloog deze herfst minimaal 7.000 km om terecht te komen in een groenstrook in Rijnsoever, Katwijk, tegenover het huis van Casper Zuyderduyn. En hij werd daar ook opgemerkt door Casper, die als geen ander gespist is op zeldzame loofzangertjes. De dag dat hij ontdekt werd, kwamen er enkele honderden vogelaars op af, verwonderd gadeslagen door voorbijgangers. Met drie eerdere waarnemingen in Europa ooit, ging het dan ook om een extreem zeldzame dwaalgast. Op weg naar zijn overwinteringsgebied is de Kroonboszanger 90° de verkeerde kant op gevlogen, west in plaats van zuid. Hij is maar door blijven vliegen, om uiteindelijk in onze regio terecht te komen. We zien dit vaker gebeuren bij kleine zangertjes. Pallas' Boszanger en Bladkoning, verwanten van de Kroonboszanger, komen zo met enige regelmaat in Nederland terecht.

Ook hun overwinteringsgebied ligt in Zuid-Oost Azië. Beide soorten zijn deze herfst in ons waarnemingsgebied gezien: op 3 en 7 oktober zat er een Bladkoning in de Coepelduynen en op 8 en 9 december liet een Pallas' Boszanger zich zien op Willem v.d. Bergh. Een rijk seizoen wat betreft zangertjes uit verre streken.

Storm

Een stevige novemberstorm sloeg in het weekend van 11 november de opgeslagen bovenlaag van de zeereep weg. Dit was de 'zaadbank' om na de kustversterking weer een snelle vestiging van Blauwe Zeedistels en andere planten in de zeereep te krijgen. Dezelfde storm leverde ook spectaculaire waarnemingen op vanuit de zeetrekthut, met o.a. Vaal Stormvogeltje, Kleine Burgemeester, Vorkstaartmeeuw en veel, veel Middelste Jagers. Dit bleek de opmaat te zijn voor een novembermaand die voor de zeetrekters veel van de voorafgaande slappe maanden goed maakte. Middelste Jagers werden gezien in aantallen die